

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/95/2023                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1113222130                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.06.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:1113222130.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: N. K., nar. XX. M. XXXX, M., F. XX, zastúpený: GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Košice, Kováčska 53, IČO: 36 730 564, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. Bl-20C/16/2013 (predtým Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 20C/16/2013), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. júna 2022 sp. zn. 15Co/50/2021, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 30. júna 2020 sp. zn. 20C/16/2013 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.800 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol; vo výroku III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 54,80 eura na účet Okresného súdu Bratislava I do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku IV. žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa v konaní domáhal od žalovanej zaplattenia náhrady škody 41.088,35 eura a nemajetkovej ujmy 50.000 eur, ktoré mu boli spôsobené nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Ujma mu mala vzniknúť v dôsledku nezákonného trestného stíhania. Súd prvej inštancie mal dokazovaním za preukázané, že žalobcovi bolo orgánmi činnými v trestnom konaní vznesené obvinenie pre trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, voči ktorému podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora zamietnutá ako nedôvodná. Žalobca bol personálnym rozkazom ministra vnútra prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru pre porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom z dôvodu, že dňa 6. novembra 2005 na kontrolnom stanovisku

oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Vyšné Nemecké nevykonával riadne štátnu službu, pretože v čase okolo 13,45 hod. prevzal bankovku nezistenej meny a hodnoty a bez zákonného dôvodu si ju aj ponechal a osobe umožnil vstup na územie Slovenskej republiky. Tieto skutočnosti menovaný okamžite neoznámil príslušnému orgánu, napriek tomu, že tak bol povinný podľa § 168 Trestného zákona. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol zamietnutý rozklad žalobcu voči personálnemu rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. júna 2007 č.k. 1S/291/2006-34, bola zamietnutá žaloba žalobcu voči Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia. Na základe odvolania žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 11. marca 2008 sp.zn. 1Sžo/152/2007 uvedený rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil. Uznesením prokurátora zo dňa 14. januára 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. januára 2010, bolo trestné stíhanie žalobcu zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo. Tieto a ďalšie dokazovaním zistené skutočnosti prvoinštančný súd posúdil podľa príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.. Za dôvodnú považoval súd námietku premlčania vznesenú žalovanou, ktorá sa týkala rozšírenia žaloby, keď žalobca sa pôvodne žalobou doručenou súdu dňa 27. decembra 2012 domáhal náhrady škody za stratu na zárobku v sume 8.994,23 eura za obdobie od 22. decembra 2005 do 30. októbra 2012 a za trovy právneho zastúpenia vo výške 929,42 eura, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000 eur, pričom podaním doručeným súdu až po uplynutí premlčacej lehoty dňa 9. mája 2016, žalobca rozšíril uplatnené nároky a stratu na zárobku zvýšil z pôvodne žalovanej sumy 8.994,23 eura (za obdobie od 22. decembra 2005 do 30. októbra 2012) na sumu 35.976,93 eura (ku dňu 31. decembra 2015) a uplatnil si taktiež ušlý zisk v podobe straty nároku na odchodné v sume 4.182 eur; táto zmena bola pripustená uznesením zo dňa 3. apríla 2017, č.k. 20C/16/2013-219, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25. apríla 2017. Podľa prvoinštančného súdu si žalobca rozšírenie uvedeného nároku uplatnil až po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty plynúcej od doručenia uznesenia o zastavení trestného stíhania, t.j. po 25. januári 2013. Súd sa stotožnil aj s námietkou žalovanej, že žalobca predmetné rozšírenie ani predbežne neprerokoval ako to vyžaduje § 15 zákona č. 514/2003 Z.z.. Ohľadne zvyšnej časti uplatnených nárokov žalobcu dospel súd prvej inštancie k záveru, že bolo preukázané naplnenie podmienky zodpovednosti štátu za škodu, ktorým je nezákonné rozhodnutie, keď trestné stíhanie vedené proti žalobcovi bolo preukázané zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý bolo vedené, pričom žalobca uznesenie o vznesení obvinenia aj napadol sťažnosťou. Pokiaľ ide o naplnenie druhého predpokladu - existenciu škody, žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody vo forme ušlého zisku za stratu na zárobku v sume 8.994,23 eura a za trovy právneho zastúpenia vo výške 929,42 eura. Žalobca preukázal svoje zastupovanie advokátom JUDr. Černákom v časti trestného konania. Ale napriek námietkam žalovanej neprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by preukázali účelné vynaloženie a uhradenie trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Nepreukázal tak výšku uplatneného nároku náhrady za trovy právneho zastúpenia. Žalobca nepreukázal ani výšku uplatnenej straty na zárobku, pretože hoci to žalovaná namietala, nepreukázal výšku priznaného a poberaného výsluhového dôchodku, ktorý bol súčasťou príjmov žalobcu. Žalobca si nakoniec uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur. V konaní preukázal, že došlo k zásahu do jeho osobného, rodinného, pracovného života, do jeho cti a dobrého mena. Samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením za ujmu spôsobenú mu nezákonným rozhodnutím a preto bolo namieste odškodnenie v podobe majetkovej satisfakcie. Za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch súd považoval 400 eur za každý mesiac trestného stíhania od vznesenia obvinenia dňa 14. decembra 2005, po doručenie uznesenia o zastavení trestného stíhania dňa 25. januára 2010, čo predstavuje 49,5 mesiaca. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že skúmal i tretí predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to príčinnú súvislosť medzi žalobcom uplatnenými nárokmi na náhradu ujmy a nezákonným rozhodnutím. Stotožnil sa s námietkou žalovanej, že uplatnené nároky v podobe straty na zárobku a straty na odchodnom nie sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Žalobca utrpel stratu na zárobku v dôsledku jeho prepustenia zo služobného pomeru personálnym rozkazom ministra vnútra a práve v jeho dôsledku utrpel i stratu na odchodnom. Podľa súdu trestné konanie a konanie o prepustení zo služobného pomeru sú dve odlišné konania. Personálny rozkaz nie je možné podmieňovať rozhodnutím orgánov činných v trestnom konaní a prepustenie príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru, v priamom dôsledku ktorého vznikla žalobcovi strata na zárobku a strata na odchodnom sa považuje za personálne opatrenie uložené za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s

trestnoprávnou zodpovednosťou. Ohľadne uplatnenej nemajetkovej ujmy ale žalobca podľa súdu príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmovou a nezákonným rozhodnutím preukázal, nakoľko práve v dôsledku jeho zadržania v rámci trestného konania a vznesenia obvinenia došlo k zásahu do jeho cti, dobrého mena a povesti, ako aj k vyššie uvedenému zásahu do jeho osobného, súkromného, spoločenského i pracovného života. Žaloba žalobcu bola dôvodná v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy, ktorú súd mu priznal v sume 19.800 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. O náhrade trov konania štátu a strán sporu rozhodol prvoinštančný súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom na odvolanie oboch strán sporu predmetný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.800 eur, vo výroku III., ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 54,80 eura a vo výroku IV., ktorým žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ďalším výrokom svojho rozsudku potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšku zamietol, potvrdil.

3. Na odôvodnenie tohto rozsudku odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil v časti, v ktorej žalobu zamietol. Pri nároku žalobcu o náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na trovy obhajoby vo výške 929,42 eura súhlasil so záverom, že tento nárok žalobca nepreukázal. Ním predložené príjmové pokladničné doklady neuvádzajú, že tam uvedené peňažné prostriedky vyplatil žalobca advokátovi za účelom jeho zastupovania v trestnom konaní. Podľa odvolacieho súdu mal povinnosť žalobca na preukázanie svojho tvrdenia, že na svoju obhajobu v nezákonnom trestnom stíhaní vynaložil trovy označiť aj iné dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť svojho tvrdenia. Ak teda žalobca nepreukázal, že mu v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, vznikli trovy konania vo výške 929,42 eura, správne súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol a nezaoberal sa tým, či existuje príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a touto škodou, keďže by to bolo nadbytočné. Odvolací súd súhlasil aj so záverom prvoinštančného súdu, že nárok žalobcu je v časti premlčaný a tiež, že nie je splnená jedna z podmienok zodpovednosti žalovanej za škodu, a to príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Nárok žalobcu na stratu na zárobku vo výške 8.994,23 eura, ktorý si žalobca uplatnil za obdobie od 22. decembra 2005 do 30. októbra 2012 nie je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a to z dôvodov, ktoré uviedol súd prvej inštancie. Zvyšok nároku žalobcu na náhradu za stratu na zárobku, ktorý si uplatnil podaním zo dňa 9. mája 2016 vo výške 35.976,93 eura (t. j. vo výške 26.982,70 eura ako rozdiel medzi pôvodne uplatnenou sumou 8.994,23 eura a následne uplatnenou sumou 35.976,93 eura) je premlčaný. Toto právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. V danej veci žalobca prevzal uznesenie prokuratúry dňa 25. januára 2010 a trojročná premlčacia doba na uplatnenie uvedeného nároku mu plynula až do dňa 25. januára 2013, pričom si zvyšok tohto nároku (v sume 26.982,70 eura) uplatnil až podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 9. mája 2016, teda po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Rozšírenie uvedeného nároku nebolo zo strany žalovanej ani predbežne prerokované podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a poškodený požadoval úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Správny bol aj záver súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal svoj nárok na náhradu za odchodné vo výške 4.182 eura. K odvolaniu síce priložil dôkazy preukazujúce tento nárok, ale na ne nemohol odvolací súd prihliadnuť s odkazom na ustanovenie § 366 CSP o zákaze novôt v odvolacom konaní, keďže ich mohol žalobca uplatniť v konaní pred prvoinštančným súdom. Navyše ani pri tomto nároku neexistuje príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou a tento nárok by nemohol byť žalobcovi priznaný ani z dôvodu premlčania. Čo sa týka žalovanej uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 19.800 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalovanej o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a existenciou škody. K prepusteniu žalobcu zo služobného pomeru nedošlo v súvislosti s vedením trestného konania voči nemu, ale v

príčinnej súvislosti s porušením jeho služobných povinností, čo napokon konštatoval i sám prvoinštančný súd. Navyše žalovaná vzniesla námietku premlčania k všetkým uplatneným nárokom žalobcu, t.j. aj voči nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, avšak súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia touto námietkou vôbec nezaoberal a nevysvetlil prečo nepovažuje tento nárok žalobcu za premlčaný. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.800 eur zrušil a vrátil mu vec v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zrušil aj súvisiace výroky III. a IV. o náhrade trov konania štátu a náhrade trov konania strán sporu.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu do výroku, ktorým potvrdil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí zvyšku jeho žaloby podal dovolanie žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodov uvedených v § 420 písm. f) a v § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP, a navrhol, aby dovolací súd v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) dovolateľ vymedzil tak, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, keď súd nedostatočne vykonal ním navrhnutý dôkaz, o zásadnej otázke pre rozhodnutie a vo veci ustálil záver v rozpore s dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a jeho rozhodnutiu absentuje riadne odôvodnenie. Odvolací súd sa obmedzil len na rekapituláciu záverov okresného súdu o nepreukázaní nároku žalobcu na náhradu škody v podobe trov trestného konania a s odvolacími námietkami žalobcu o nedostatočnom vykonaní navrhovaných dôkazov, o ignorovaní dôkazov, ktoré sú obsahom súdneho spisu a preukazujú existenciu nároku žalobcu, sa vôbec nezaoberal a nevysporiadal sa s nimi. Výšku trov právneho zastúpenia vynaložených na právne zastupovanie v trestnom konaní a konaniach s ním súvisiacich žalobca preukázal predloženými príjmovými dokladmi vystavenými žalobcovi JUDr. Černákom, advokátom, ktorá suma 929,42 eura bola žalobcom na právne služby v trestnom a správnom konaní reálne vynaložená. Skutočnosť, že žalobcu v trestnom konaní zastupoval advokát JUDr. Černák vyplýva z plnej moci, ktorú okresný súd zadovážil ako dôkaz z vyšetrovacieho spisu. Žalovaná navrhla, aby z vyšetrovacieho spisu žalobcu boli skontrolované úkony právnej pomoci, v súvislosti s uplatnenými trovami. Informácia o vykonaných úkonoch právnej pomoci právnym zástupcom žalobcu v trestnom konaní sa však v súdnom spise nenachádza. Okresný súd síce vyžiadal z vyšetrovacieho spisu doklad o vykonaní úkonov právnej pomoci advokátom žalobcu, avšak v odpovedi prokuratúry sa takáto informácia vôbec nenachádza. Informáciu prokuratúry nie je možné považovať za dostatočné vykonanie navrhovaného dôkazu. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 10. marca 2014 jednoznačne vyplýva, že žalovaná navrhla, aby z vyšetrovacieho spisu žalobcu boli skontrolované úkony právnej pomoci. Neexistencia uznesenia o trovách konania, na ktorú sa odvoláva odpoveď prokuratúry nie je dôkazom o úkonoch právnej pomoci vykonaných JUDr. Černákom v rámci zastupovania žalobcu v trestnom konaní. Z uvedeného žalobca usudzuje, že navrhovaný dôkaz nebol dostatočne vykonaný v konaní pred okresným súdom a túto vadu konania neodstránil ani krajský súd, ako odvolací súd. Bez uvedeného dôkazu nemohli byť zistené rozhodujúce skutočnosti pre záver o nepreukázaní výšky trov právneho zastúpenia v trestnom konaní žalobcom. Okrem toho mali súdy v čase svojho rozhodovania k dispozícii v spise dôkazy preukazujúce vykonanie úkonov právnej pomoci v trestnom a správnom konaní zo strany JUDr. Černáka v prospech žalobcu (napríklad sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia). Napriek tomu sa nimi nezaoberali. Skutočnosť, že JUDr. Černák zastupoval žalobcu v trestnom konaní od momentu vznesenia obvinenia svedčí aj oznámenie JUDr. Černáka z 21. decembra 2005 adresované vyšetrovateľovi, že chce byť ako obhajca žalobcu prítomný na všetkých vyšetrovacích úkonoch. Aj toto sa v spise nachádza. Skutočnosť, že JUDr. Černák zastupoval žalobcu aj v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra preukazujú rozsudky súdov vydané v konaní o jeho správnej žalobe. Ani týmito dôkazmi sa súdy vôbec nezaoberali a nevysporiadali sa s nimi. V dôsledku uvedenej vady konania, ktorá nastala už pred okresným súdom, a ktorú ani krajský súd, na základe odvolacej námietky žalobcu neodstránil je rozsudok odvolacieho súdu, v jeho potvrdzujúcej časti, založený na skutkových záveroch, ktoré sú v evidentnom rozpore s dôkazmi, ktoré sú obsahom súdneho spisu. Rozsudok odvolacieho súdu je tak v predmetnej časti arbitrárny a nepreskúmateľný. Okrem toho je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný z dôvodu odlišného rozhodnutia súdu o tom istom nároku v rámci jedného súdneho

konania. Odvolací súd svojím rozsudkom potvrdil zamietnutie zvyšnej časti žaloby žalobcu, teda aj v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nad priznanú sumu 19.800 eur a toto odôvodnil tým, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a správne právne posúdil vec, teda sa stotožnil s tým, že všetky zákonné podmienky existencie nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy sú v konaní preukázané (nezákonné rozhodnutie, vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy), len žalobcovi nebola prvoinštančným súdom priznaná náhrada v celej požadovanej výške. Iným výrokom ale odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštalácie a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v časti, v ktorej prvoinštančný súd žalobcovi ten istý nárok na náhradu nemajetkovej ujmy čiastočne priznal (19.800 eur), pričom súdu prvej inštalácie uložil zaoberať sa znova tým, či je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a náhradou nemajetkovej ujmy a vznesenou námietkou premĺčania zo strany žalovanej k tomuto nároku. V dôsledku uvedenej dvojkoľajnosti je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárny a nepreskúmateľný.

6. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b), c) CSP odôvodnil žalobca tým, že odvolací súd vo veci nesprávne posúdil právnu otázku príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nárokom žalobcu na náhradu škody uplatneným v predmetnom konaní. Odvolací súd na prejednávany prípad paušálne a nesprávne aplikoval judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval vo veciach s diametrálne odlišným skutkovým stavom a navyše rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/24/2004 a sp. zn. 3MCdo/12/2005 otázku existencie príčinnej súvislosti vôbec neriešili. Žalobca má za to, že podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou na strane žalobcu je v predmetnej veci splnená a preukázaná. Uznesením policajného orgánu zo dňa 14. decembra 2005 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, ktorých sa mal dopustiť tým, že dňa 6. novembra 2005 v čase okolo 13,45 hod., ako verejný činiteľ pri výkone služby na OHK PZ Výšné Nemecké na pracovisku pasovej kontroly pre peších a osobné motorové vozidlá na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky, v rozpore s ustanoveniami čl. 8 písm. b) a čl. 12 ods. 1 písm. b), písm. c) Nariadenia ministra vnútra SR č. 50/2002 o činnosti oddelení hraničnej kontroly Policajného zboru odborov hraničnej a cudzineckej polície úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, bez zákonného dôvodu od nestotožnenej osoby prevzal ako úplatok bankovku nezistenej meny a hodnoty, a túto si ponechal pre osobnú potrebu, čím porušil svoje povinnosti v zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a), písm. g) Zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ, SIS, ZVáJS SR a ŽP, § 8 ods. 1 Zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, s poukazom na čl. 1 a čl. 5 Etického kódexu príslušníka PZ. Žalobca bol personálnym rozkazom ministra vnútra zo dňa 22. decembra 2005 prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru s odôvodnením, že „Práp. N. K. (ďalej len „menovaný“) podľa plánu služieb dňa 6. novembra 2005 v čase od 07.00 hod. do 19.00 hod. na kontrolnom stanovišti oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Výšné Nemecké vykonával kontrolu osôb vstupujúcich na Územie Slovenskej republiky, pričom štátnu službu nevykonával riadne, pretože v čase okolo 13.45 hod. uvedeného dňa v priestoroch tohto stanovišťa od osoby vstupujúcej na územie Slovenskej republiky prevzal bankovku nezistenej meny a hodnoty, pričom si ju bez zákonného dôvodu aj ponechal a osobe umožnil vstup na územie Slovenskej republiky.“. Z obsahu nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia voči žalobcovi a z obsahu personálneho rozkazu ministra vnútra o prepustení žalobcu zo služobného pomeru jednoznačne a nepochybne vyplýva, že žalobca bol zo služobného pomeru prepustený pre identicky definovaný skutok, ako skutok, pre ktorý bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie, pričom pre účely personálneho rozkazu bol uvedený skutok kvalifikovaný ako porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. Trestné stíhanie voči žalobcovi bolo zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie. Z uvedeného jednoznačne vyplýva záver, že keď sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo voči žalobcovi trestné stíhanie, pričom tento skutok je identický so skutkom, pre ktorý bol žalobca personálnym rozkazom prepustený zo služobného pomeru, nemohol sa stať ani ten istý skutok, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Dôvod na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru uvedený v personálnom rozkaze teda vôbec neexistoval. Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžo/152/2007 zo dňa 11. marca 2008, na ktorý pri otázke posúdenia príčinnej súvislosti poukazuje odvolací súd vyplýva, že podmienkami na prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č.73/1998 Z.z. je jednak porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým

spôsobom a ďalej, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, pričom obidve podmienky musia byť splnené súčasne. Podmienka porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom nebola vôbec splnená, pretože jediným skutkom, ktorý mal toto porušenie podľa personálneho rozsahu založiť bol skutok, ktorý sa nikdy nestal. Keby neexistovalo nezákonné rozhodnutie o trestnom stíhaní žalobcu, žalobca by nebol prepustený zo služobného pomeru a nedošlo by ku vzniku škody na majetku žalobcu. Jedinou príčinou prepustenia žalobcu zo služobného pomeru bolo nezákonné trestné konanie a vznik škody uplatnenej v konaní žalobcom je v priamej vecnej príčinnej súvislosti s vedeným trestným konaním. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená otázka existencie príčinnej súvislosti nezákonného rozhodnutia a nároku na náhradu škody v podobe straty na zárobku a súvisiacich nárokov v dôsledku prepustenia žalobcu zo služobného pomeru, v prípade ak bolo preukázané, že sa vôbec nestal skutok, pre ktorý bolo vydané nezákonné rozhodnutie a tým pádom sa nestal ani skutok, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Zo sledu relevantných udalostí je jednoznačne preukázaná priama vecná súvislosť príčiny a následku, t.j. vznesenia obvinenia a prepustenia žalobcu zo služobného pomeru a vzniku škody na majetku žalobcu. Za nesprávne právne posúdenie veci považuje žalobca aj záver krajského súdu o tom, že nebola splnená podmienka predbežného prerokovania rozšíreného nároku žalobcu (podanie žalobcu doručené okresnému súdu dňa 09. mája 2016). Žalobca má za to, že podmienka predbežného prerokovania nároku žalobcu uplatneného v konaní je, aj po pripustení zmeny žaloby, splnená. Nárok žalobcu predbežne prerokovaný a odmietnutý bol. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, na základe žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, odmietlo nárok žalobcu uhradiť z dôvodu, že vo veci žalobcu nedošlo k žiadnemu porušeniu zákona zo strany policajných orgánov Policajného zboru a žiadosť vyhodnotilo ako nedôvodnú. Ministerstvo vnútra SR, ako orgán príslušný na prerokovanie žiadosti, neuznal samotný základ nároku žalobcu, výškou nároku sa vôbec nezaoberal. Na základe tejto skutočnosti rozdiel medzi výškou nároku uplatneného v predbežnom prerokovaní a výškou nároku uplatneného v súdnom konaní pre výsledok konania nemá relevanciu, nakoľko žalovaná odmietla samotnú podstatu nároku. Odvolací súd nesprávne právne posúdil aj premlčanie časti nároku na náhradu škody uplatnenej podaním žalobcu, doručeným okresnému súdu dňa 09. mája 2016. Uvedeným podaním žalobca len rozšíril už žalobou uplatnený nárok, a to v časti nároku na náhradu škody o škodu, ktorá žalobcovi narastala počas súdneho konania, na celkovú sumu 41.088,35 eura. Po podaní žaloby dňa 27. decembra 2012 došlo k spočítaniu premlčacej doby, ktorá počas súdneho konania neplynie. Vzhľadom na uvedené je žalobca toho názoru, že z hľadiska premlčania je potrebné uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorá narastala počas súdneho konania, posudzovať od doručenia žaloby okresnému súdu, t.j. od 27. decembra 2012. Žaloba doručená okresnému súdu dňa 27. decembra 2012 bola žalobcom podaná v rámci zákonnej trojročnej premlčacej doby, čo konštatoval aj okresný súd, preto má žalobca za to, že rozšírený nárok na náhradu škody vyplývajúci z tejto žaloby nie je premlčaný.

7. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Uviedla, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom dovolacieho súdu a má za to, že pokiaľ ide o uplatnenú náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní i/ súd vykonal navrhnutý dôkaz dostatočne, ii/ žalobca v tejto časti nároku neunesol dôkazné bremeno, iii/ odvolací súd sa námietkami žalobcu zaoberal, pričom sa s nimi vysporiadal dostatočne, riadne a presvedčivo. Rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok dovolacieho súdu je podľa žalovanej preskúmateľný, presvedčivý, zrozumiteľný a vydaný v súlade s platnými právnymi predpismi. Nevyhovenie časti žalobcovho nároku bolo súdom prvej inštancie a následne aj odvolacím súdom dostatočne jasne a právne zdôvodnené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj v rozsudku dovolacieho súdu a zo žalobcovho dovolania nevyplýva žiadne porušenie jeho procesných práv, ktoré by odôvodňovalo dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Pokiaľ ide o dovolanie žalobcu podľa § 421 CSP, žalovaná sa stotožňuje s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie a následne aj odvolacím súdom o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím a má za to, že tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sa otázkou nepreukázania príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, ktorého titulom sa žalobca v tomto konaní náhrady škody domáha, v odôvodnení svojich rozhodnutí podrobne zaoberali (aj vo vzťahu k premlčaniu) a nepreukázanie príčinnej súvislosti riadne odôvodnili, a to aj v súvislosti so žalobcovými námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu, pričom konštatovali nemožnosť zamieňania si trestného konania a konania o prepustení žalobcu zo služobného pomeru, ktoré sú samostatnými konaniami s

osobitnou právnou úpravou. Rovnako má za to, že pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Žalovaná preto považuje dovolanie žalobcu aj v tejto časti za nedôvodné.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 559/2018, sp. zn. III. ÚS 47/2019, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/140/2019, sp. zn. 4Cdo/120/2019 a pod.). Takýto nesprávny procesný postup súdu môže spočívať predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. V danom prípade videl dovolateľ naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v tom, že súd nedostatočne vykonal ním navrhnutý dôkaz o zásadnej otázke pre rozhodnutie a vo veci ustálil záver v rozpore s dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise.

12. Tu dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie a je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

13. Zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom však neznamená, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl. Preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov je súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces, a teda preskúmanie hodnotenia vykonaných dôkazov je preskúmanie procesného postupu súdu a najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov, že týmto procesným postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (III. ÚS 104/2022).

14. K tomu možno dodať, že zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiaci úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Právo na spravodlivý proces je preto naplnené aj tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/2004).

15. So zreteľom na vyššie uvedené, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces, kedy podstatou dovolacieho prieskumu nebolo prehodnocovanie skutkového stavu, ale kontrola postupu odvolacieho súdu pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania, ergo preskúmanie toho, či hodnotenie dôkazov je alebo nie je natoľko svojvoľné, že znamená zásah do tohto práva.

16. V predmetnom spore súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a jeho vyhodnotení dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal výšku uplatneného nároku na náhradu škody spočívajúcu vo vynaložených trovách jeho právneho zastupovania pri nezákonnom trestnom stíhaní. Vychádzal pritom z toho, že v spore bolo preukázané právne zastupovanie žalobcu advokátom JUDr. Černákom v trestnom konaní a príjmovými pokladničnými dokladmi aj skutočnosť, že žalobca menovanému advokátovi zaplatil spolu 929,42 eura. Ako uviedol súd prvej inštancie, žalobcovi by náležala náhrada účelne vynaložených tarifných trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, ale ním predložené doklady nijako nepreukazujú aké úkony advokát žalobcu vykonal v trestnom konaní, aká bola odmena za úkony právnej služby, či bola tarifná alebo zmluvná, či boli trovy právneho zastúpenia vynaložené účelne. Tieto námietky v konaní formulovala žalovaná ale zo strany žalobcu zostali bez odpovede, nereagoval na ne, neprodukoval na preukázanie týchto skutočností žiadne dôkazy. S uvedenými závermi prvoinštančného súdu súhlasil aj súd odvolací.

17. Dovolací súd k tomu uvádza, že podľa rozhodnutia najvyššieho súdu z 28. apríla 2016 sp. zn. 6Cdo/402/2015, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 17/2018 „Aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov.“. Uvedený judikát sa síce netýka zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého boli posudzované nároky žalobcu uplatnené v tomto konaní, ale ak závery v ňom uvedené platia v prípade uplatnenia nároku podľa zákona č. 58/1969 Zb., o to viac by mali platiť v prípade jeho uplatnenia podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2012 (viď. rozsudok najvyššieho súdu z 21. júna 2018 sp. zn. 6Cdo/44/2017).

18. Uvedené právne závery v kontexte predmetnej právnej veci znamenajú, že ak chcel byť žalobca úspešný ohľadne svojho uplatneného nároku na náhradu trov právneho zastúpenia, nestačilo z jeho strany tvrdiť a preukázať, že bol v rámci nezákonne vedeného trestného konania proti svojej osobe právne zastúpený a že svojmu právnenému zástupcovi uhradil určitú peňažnú sumu. Žalobcu stíhala povinnosť tvrdenia a následná dôkazná povinnosť v zmysle špecifikácie presných úkonov /z hľadiska času a predmetu/, ktoré vykonal pri jeho obhajobe v trestnom konaní jeho právny zástupca ako aj špecifikácie jeho odplaty za tieto úkony právnej služby. Len na základe takýchto preukázaných tvrdení môže konajúci súd posúdiť aké trovy právneho zastúpenia boli v prospech žalobcu v trestnom konaní

vykonané, či trovy na ne boli vynaložené účelne, aká tarifná odmena za tieto úkony právnej služby patrí, či ju žalobca skutočne vynaložil a teda v konečnom dôsledku akú náhradu škody mu možno v tomto smere priznať. Žalobca však zjavne v tomto spore túto povinnosť tvrdenia a súvisiacu dôkaznú povinnosť nesplnil.

19. V tomto zmysle je potrebné posudzovať aj dovoláciu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie nedostatočne vykonal ním navrhnutý dôkaz, aby z vyšetrovacieho spisu žalobcu boli skontrolované úkony právnej pomoci, v súvislosti s uplatnenými trovami. Prvoinštančný súd vyžiadaval z vyšetrovacieho spisu doklad o vykonaní úkonov právnej pomoci advokátom žalobcu, avšak podľa odpovede prokuratúry sa takáto informácia v spise vôbec nenachádza. Spôsobu, akým súd prvej inštancie vykonal žalobcom navrhnutý dôkaz nemožno vyčítať nejakú nedostatočnosť. Nedostatočným bol naopak návrh žalobcu, ktorému malo v prvom rade predchádzať jeho tvrdenie o vykonaných konkrétnych úkonoch právnej služby a zaplatení odmeny za ne, tak ako je vyššie uvedené a ktoré úkony mohli byť konajúcim súdom preverené podľa obsahu vyšetrovacieho spisu. V sporovom konaní pri zásade rovnosti zbraní strán sporu nemôže konajúci súd nahrádzať procesnú aktivitu žalobcu a sám bez tvrdení a návrhov žalobcu vyhľadávať podľa obsahu vyšetrovacieho spisu úkony právnej služby, ktoré pre žalobcu vykonal jeho obhajca. Spôsob, akým súd prvej inštancie vykonal dôkazný návrh žalobcu bol preto adekvátny rozsahu v akom si žalobca splnil svoje procesné povinnosti tvrdení a preukázania tvrdených skutočností.

20. Vychádzajúc preto z obsahu spisu a odôvodnení rozhodnutí súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficity v rámci zisťovania skutkového stavu veci, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Zároveň pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie obsahujú riadne odôvodnenie myšlienkového procesu hodnotenia dôkazov, zo záverov oboch súdov nižších inštancií dovolací súd nezistil porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a prijaté skutkové závery nevykazujú známky svojvoľnosti, nelogických úsudkov či zrejmeho omylu. Námietky dovolateľa v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

21. Dovolací súd ďalej usúdil, že neobstoí ani dovolacia námietka o rozpornosti, nelogickosti rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadne uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorou dovolateľ tiež odôvodnil uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd svojím rozsudkom potvrdil zamietnutie zvyšnej časti žaloby žalobcu, teda aj v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nad priznanú sumu 19.800 eur, pričom v tejto časti odôvodnil svoje rozhodnutie len všeobecným konštatovaním o tom, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a správne právne posúdil vec. Nijako sa v tejto časti osobitne nevyjadroval k splneniu zákonných podmienok existencie nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, a to na rozdiel od tej časti svojho rozhodnutia, v ktorej odôvodňoval zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v časti, v ktorej prvoinštančný súd žalobcovi ten istý nárok na náhradu nemajetkovej ujmy čiastočne priznal (19.800 eur), kde odvolací súd spochybnil naplnenie podmienky príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním žalobcu a vznikom jeho nemajetkovej ujmy. Určitá rozdielnosť v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadne nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je daná tým, že v časti náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcovi prvoinštančným súdom sa odvolací súd zaoberal otázkou príčinnej súvislosti na priamu odvoláciu námietku žalovanej. V časti, v ktorej bol tento nárok žalobcu súdom prvej inštancie zamietnutý otázkou príčinnej súvislosti žiadna zo strán vo svojom odvolaní nenastolila - žalobca preto, že prvoinštančný súd dospel k záveru o naplnení tejto podmienky a časť nároku žalobcu zamietol len pre odlišné posúdenie výšky nemajetkovej ujmy a žalovaná preto, že do zamietnutej časti nárokov žalobcu ani svoje odvolanie nesmerovala.

22. Žalobca vo svojom dovolaní uplatnil ďalej aj dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

23. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

25. Pre všetky procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku v dovolaní zadefinuje a špecifikuje. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie, ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

26. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

27. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, protirečiacich si) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28. V danej právnej veci dovolateľ uvedené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP nenaplnil. V svojom dovolaní rozporuje právne posúdenie odvolacieho súdu v otázkach predbežného prerokovania a premĺčania svojho nároku, o ktorý rozšíril v priebehu konania svoju žalobu. Dovolateľ sa však nijako nepokúsil relevantné právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré ešte neboli riešené rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) alebo ktoré sú v praxi dovolacieho súdu riešené nejednotne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP), zadefinovať a formulovať. Jeho dovolanie v tomto smere preto vyznieva len ako polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, resp. kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, čo ale významovo nezodpovedá kritériám dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Dovolací súd sám nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, v takom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen

konceptii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/14/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/141/2017). V tejto časti preto musel dovolací súd dovolanie žalobcu vyhodnotiť ako nedôvodné.

29. Dovolateľ ďalej spochybnil aj právne závery odvolacieho súdu v otázke príčinnej súvislosti medzi jeho nezákonným trestným stíhaním a vznikom ujmy, ktorej náhradu si v spore uplatňoval. Uviedol, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená otázka existencie príčinnej súvislosti nezákonného rozhodnutia a nároku na náhradu škody v podobe straty na zárobku a súvisiacich nárokov v dôsledku prepustenia žalobcu zo služobného pomeru, v prípade ak bolo preukázané, že sa vôbec nestal skutok, pre ktorý bolo vydané nezákonné rozhodnutie a tým pádom sa nestal ani skutok, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru.

30. Podľa názoru dovolacieho súdu ani v tejto časti nie je dovolanie žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dôvodné. Dovolací súd sa už viackrát zaoberal otázkou existencie príčinnej súvislosti nezákonného rozhodnutia a nároku na náhradu škody v podobe straty na zárobku a súvisiacich nárokov v dôsledku prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Právne názory vyjadrené najvyšším súdom v rozhodnutiach sp. zn. 1Sžo/113/2008, sp. zn. 1Sžo/385/2009, sp. zn. 4Sžo/10/2011, sp. zn. 8MCdo/9/2015 alebo sp. zn. 2Cdo/112/2017 dospeli k záveru, že trestné konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sú dve odlišné konania, zverené zákonmi odlišným orgánom, upravené odlišnými právnymi predpismi. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie - prepustenie zo služobného pomeru. Správne orgány vo veciach služobného pomeru policajtov majú zákonom danú kompetenciu konať samostatne, nezávisle od výsledkov iného, napr. trestného konania. Ani samotný záver orgánov činných v trestnom konaní o vine, resp. nevine žalobcu zo spáchania trestného činu nemôže mať žiaden vplyv na závery orgánov v personálnom konaní. Prípadný oslobodzujúci rozsudok taktiež neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 296/2014 uviedol, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou.

31. V zmysle vyššie uvedených právnych záverov je zrejmé, že strata na mzde po prepustení žalobcu zo služobného pomeru nie je v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ale v príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Prepustenie príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru sa považuje za personálne opatrenie uložené za porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Podľa dovolacieho súdu je v tomto prípade nerozhodné, že trestné stíhanie žalobcu skončilo zastavením trestného stíhania, pretože sa skutok, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný nestal. Príslušné správne orgány pri prepustení žalobcu zo služobného pomeru samé vymedzili po stránke skutkovej konanie žalobcu, vykonali v tomto smere samostatne dokazovanie, z ktorého vychádzali pri ustálení skutkového stavu a jeho následnom právnom posúdení ako porušenia služobnej prisahy a služobnej povinnosti žalobcu. Ich rozhodnutia boli preskúmané súdom v správnom súdnom konaní a zostali právoplatné a vykonateľné. Na tejto skutočnosti nič nemení ani zastavenie trestného stíhania žalobcu. Je preto evidentné, že strata na zárobku žalobcu bola v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s jeho prepustením zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, ku ktorému došlo personálnym rozkazom ministerstva vnútra a nie trestným stíhaním, či jeho dôsledkom.

32. V posudzovanom prípade sa teda odvolací súd pri riešení predmetnej otázky od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho a ústavného súdu vyjadrenej vo vyššie uvedených rozhodnutiach neodklonil, preto najvyšší súd konštatuje, že žalobca neopodstatnene namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

33. Vzhľadom na všetky uvedené závery najvyšší súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP ako celok odmietol.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.